

کمتر

۵- همه‌ی ماشین‌های زیر، عمل $\times 0.9$ را انجام می‌دهند. 0.9 از یک کمتر است یا بیشتر؟

جاهای خالی را پر کنید.

۵۰ $\times 0.9 = 45$ $\times 0.9 = 45$ $\times 0.9 = 45$ $\times 0.9 = 45$ $\times 0.9 = 45$

همه‌ی ماشین‌های زیر عمل $\times 1.1$ را انجام می‌دهند. 1.1 از یک کمتر است یا بیشتر؟

جاهای خالی را پر کنید.

۱۰۰ $\times 1.1 = 110$ $\times 1.1 = 110$ $\times 1.1 = 110$ $\times 1.1 = 110$ $\times 1.1 = 110$

در ماشین ضرب $\times 0.9$ حاصل ضرب با اعدادی که با آن شروع کردیم کوچک‌تر شد یا بزرگ‌تر؟

در ماشین ضرب $\times 1.1$ چگونه؟

۶- روی یک بطری یک لیتری آب، اطلاعات زیر نوشته شده است. اگر فردی در یک ماه 30 بطری از این آب را بنوشد، چه مقدار از هریک از مواد زیر وارد بدن او می‌شود؟

مواد	مقدار (میلی‌گرم)
کلسیم	$9/6$
منیزیم	$2/2$
فلوراید	0.11
نیتрат	$2/5$
سدیم	$4/6$

الف) کلسیم $30 \times 9.6 = 288$
 ب) منیزیم $30 \times 2.2 = 66$
 پ) سدیم $30 \times 0.11 = 3.3$

۷- مساحت مستطیلی 0.36 متر مربع است. طول و عرض آن می‌تواند اندازه‌های مختلفی داشته باشد. حداقل دو مورد مثال بزنید و برای هر کدام از این مستطیل‌ها یک نمونه‌ی واقعی، در زندگی، نام ببرید.

$$0.3 \times 200 = 40$$

$$0.4 \times 500 = 200$$

$$0.5 \times 500 = 250$$

$$6000 \times 0.08 = 480$$

$$0.3 \times 0.7 = 0.21$$

$$0.2 \times 900 \times 0.6 = 108$$

$$0.12 < 40 < 108 < 200 < 250 < 480$$

ترتیب

۲- حاصل ضرب‌های زیر را پیدا کنید. قبل از پیدا کردن حاصل ضرب، پاسخ تقریبی را پیدا کنید و برای بررسی

درستی ضربی که انجام داده‌اید، از آن استفاده کنید.

$$2 \times 22 = 44$$

$$5 \times 1 = 5$$

$$4/23 \times 21/9 = 92/27$$

$$5/2 \times 0.84 = 4.2$$

$$13/56 \times 15/73 = 195/4088$$

$$8/9 \times 11/0.1 = 97.777$$

$$12 \times 14 = 168$$

۳- مساحت مثلثی زیر را پیدا کنید.

$$4/7 \times 2/1 = 8/7$$

$$1/9 \times 4/9 = 4/81$$

$$3/9 \times 4/5 = 12/45$$

۴- آقای بهرامی از میوه فروشی خرید کرده است. با در نظر گرفتن زیر مسئله‌های لازم، حساب کنید که او چند

تومان باید بپردازد.

نام میوه	قیمت هر کیلوگرم به تومان	خرید به کیلوگرم
سیب	2500	3/4
برتقال	3200	5/6
نارنگی	4300	3/75

$$\begin{array}{r}
 8500 \\
 17920 \\
 12825 \\
 \hline
 39245
 \end{array}$$

ابتدا جدول ارزش مکانی را کامل کنید. سپس، حاصل عبارت‌های زیر را به دست آورید.

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
	۰	۰	۰	۵
	۰	۰	۵	
	۵	۰		
	۰	۰		
	۰	۰		
	۰	۰		

$\times 1 =$
 $\times 10 =$
 $\times 100 =$
 $\times 1000 =$
 $\times 10000 =$

$0.6 \times 5 = 3.00 = 3$ $200 \times 0.3 = 60$ $100 \times 0.7 = 70$

تمرین

۱- حاصل ضرب‌های زیر را پیدا کنید. سپس، آنها را به ترتیب از کوچک به بزرگ مرتب کنید.

$0.3 \times 200 = 60$ $0.4 \times 500 = 200$ $0.5 \times 500 = 250$
 $6000 \times 0.08 = 480$ $0.3 \times 0.7 = 0.21$ $0.2 \times 900 \times 0.6 = 108$

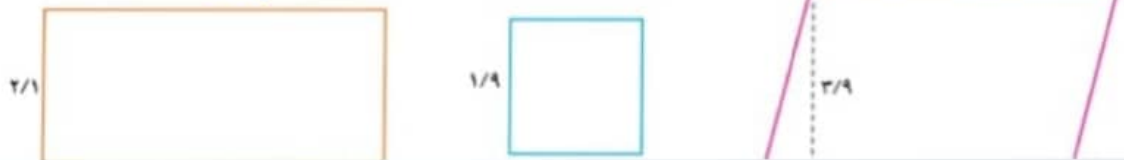
$0.21 < 60 < 108 < 200 < 250 < 480$

"ترتیب‌بندی"

۲- حاصل ضرب‌های زیر را پیدا کنید. قبل از پیدا کردن حاصل ضرب، پاسخ تقریبی را پیدا کنید و برای بررسی

درستی ضربی که انجام داده‌اید، از آن استفاده کنید.

$2 \times 22 = 44$
 $4/23 \times 21/9 = 92/207$
 $13/56 \times 15/73 = 195/4088$
 $12 \times 14 = 168$
 $5 \times 1 = 5$
 $5/2 \times 0.84 = 2.1$
 $8/9 \times 11/0.1 = 97.777...$
 $9 \times 11 = 99$

$$0.6 \times 0.35 = \text{---} \times \text{---} = \text{---} =$$

بین تعداد رقم‌های اعشاری عامل‌های ضرب و تعداد رقم‌های اعشاری حاصل ضرب، چه ارتباطی وجود دارد؟

برای ضرب دو عدد اعشاری، ابتدا آن دو عدد را بدون توجه به ممیز در هم ضرب می‌کنیم و سپس با توجه به تعداد رقم‌های اعشاری عامل‌های ضرب، از سمت راست در حاصل ضرب ممیز می‌گذاریم.

• کار در کلاس •

حاصل ضرب عددهای زیر را بدون تبدیل به کسر به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 25 \\ \times 39 \\ \hline 225 \\ 900 \\ \hline 975 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4/5 \\ \times 3/9 \\ \hline 12/5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2/1 \\ \times 0/8 \\ \hline 16/8 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12/4 \\ \times 3/5 \\ \hline 36/20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 122 \\ \times 35 \\ \hline 610 \\ 3640 \\ \hline 4270 \end{array}$$

فعالیت

حاصل ضرب‌های زیر را با مانسین حساب پیدا کنید. در مورد ارتباط و الگوی بین تعداد صفرهای عامل‌های ضرب و تعداد رقم‌های اعشاری آنها و تعداد رقم‌های اعشاری حاصل ضرب فکر کنید و پس از مشورت با هم کلاسی‌ها نتیجه‌گیری کنید.

$$1000 \times 0.002 = 2$$

$$0.004 \times 10 = 0.04$$

$$300 \times 0.3 = 90$$

$$100 \times 0.002 = 0.2$$

$$0.04 \times 10 = 0.4$$

$$300 \times 0.3 = 90$$

$$10 \times 0.002 = 0.02$$

$$0.4 \times 10 = 4$$

$$300 \times 0.003 = 0.9$$

نتیجه: